

Guide Socialt ansvar

Denna guide är framtagen som ett stöd för möbelföretaget i det systematiska arbetet med socialt ansvar, det vill säga kartläggning, riskanalys, uppföljning och förbättringsarbete. Guiden innehåller information om vad kraven innebär, vilket arbete möbelföretaget förväntas driva och vilken typ av dokumentation som behöver finnas för att företaget ska kunna styrka att kraven i Möbelfakta följs.

Varför ingår sociala krav i Möbelfakta?

Varje år dör mer än 2,3 miljoner människor i världen till följd av sitt arbete. Sammanlagt 317 miljoner arbetsplatsolyckor sker per år.¹ Cirka 21 miljoner människor befinner sig i tvångsarbete av olika slag.²

Barnarbetet minskar stadigt. Sedan år 2000 har antal barn i arbete minskat med mer än 30 %. Men fortfarande är 168 miljoner barn i arbete, varav 85 miljoner i farligt arbete.³

Diskriminering, trakasserier, oskäliga löner och arbetstid som vida överstiger den lagstadgade nivån förekommer i stor utsträckning i många av världens länder.

I likhet med många andra organisationer, och stora delar av näringsliv och offentlig sektor, vill Möbelfakta bidra till att förändra situationen. Allt kan inte lösas över en natt utan det är en långsiktig process att åstadkomma förändringar. Det viktiga är att kontinuerligt förbättra situationen för de människor som faktiskt producerar de varor och tjänster som vi konsumerar.

Vad krävs av möbelföretaget?

För att få märka sina möbler med Möbelfakta ska verkställande direktör eller styrelseordförande genom att fylla i och skriva under deklarationen intyga att möbelföretaget genom ett systematiskt arbete tillser att möblerna och de ingående delarna tillverkas i enlighet med kraven för Socialt ansvar i Möbelfaktas kravspecifikation.

Möbelföretaget ska kunna uppvisa en samlad dokumentation som styrker att kriterierna i Möbelfaktas krav på socialt ansvar följs inom den egna verksamheten och i leverantörskedjan samt att arbetet sker på ett systematiskt sätt.

Vilket arbetssätt som är relevant och hur omfattande arbetet behöver vara beror på var, hur och av vem möblerna och de ingående delarna tillverkas. **En riskbedömning av tillverkningen av möblerna och de ingående delarna och materialen, gentemot ställda krav är grunden i det systematiska arbetet.**

Vad innehåller kraven?

Möbelfaktas krav på Socialt ansvar är utformade utifrån FN:s Global Compact⁴ som baseras på FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna⁵, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet⁶, Rio-deklarationen om miljö och utveckling⁷ samt FN:s konvention mot korruption⁸. Arbetsmiljökrav ingår också, vilka baseras på ILO:s konventioner om hälsa och säkerhet⁹.

¹ <http://ilo.ch/global/topics/safety-and-health-at-work/lang--en/index.htm>

² <http://ilo.ch/global/topics/forced-labour/lang--en/index.htm>

³ <http://ilo.ch/global/topics/child-labour/lang--en/index.htm#a1>

⁴ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/mission/principles>

⁵ <http://www.manskligarattigheter.se/sv/vem-gor-vad/forenta-nationerna/fn-s-allmanna-forklaring>

⁶ <http://www.ilo.org/declaration/lang--en/index.htm>

⁷ <https://sustainabledevelopment.un.org/rio20/futurewewant>

⁸ <http://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/index.html>

⁹ <http://www.ilo.org/global/standards/subjects-covered-by-international-labour-standards/occupational-safety-and-health/lang--en/index.htm>

Mänskliga rättigheter innebär att alla människor, oavsett land, kultur och sammanhang, är födda fria och lika i värde och rättigheter. Det handlar om rätt till mat och husrum, om rätt till hälsa och om frihet från tortyr och slaveri. Om rätt till sina innersta tankar och trosuppfattningar, om yttrandefrihet och om frihet från diskriminering. Om rätt till utbildning och arbete och om föreningsfrihet. Kvinnor, barn, flyktingar och minoritetsgrupper är extra uppmärksammade.

Goda arbetsvillkor baseras på de mänskliga rättigheterna och handlar bland annat om goda anställningsvillkor och rättvisa löner. Om arbetstider som följer lagen och inte bidrar till kränkning av de mänskliga rättigheterna. Om fackföreningsfrihet, kollektiv förhandling och möjlighet att påverka sin arbetssituation. Ingen ska arbeta under tvång, barns rätt till utbildning ska inte kränkas och unga arbetare ska ha ett extra skydd.

God arbetsmiljö innebär att den fysiska och psykiska arbetsmiljön ska vara säker och främja människors hälsa. Det handlar om rätt att överleva och om rätt att inte skadas eller må dåligt. Det handlar om brandsäkerhet, skydd mot exponering för skadliga ämnen och god ergonomi. Utbildning, rutiner och förebyggande arbete är nödvändigt.

Miljöansvar innebär att produktionens påverkan på lokal och global miljö ska minimeras. Det handlar om kunskap om faktisk påverkan och ett systematiskt arbete för att minska denna. Om att följa lagstiftning och om att utbilda medarbetarna. Om att hantera farliga ämnen och riskfyllda processer på ett säkert sätt. Om att arbeta förebyggande och ta initiativ för att ständigt förbättra miljöprestandan.

Anti-korruption handlar om goda affärsmetoder.¹⁰ Givande eller tagande av gåvor, belöningar eller andra förmåner får inte användas för att påverka affärsverksamhet och beslut. Det handlar också om att olagliga konkurrensbegränsande åtgärder inte får förekomma.

---

¹⁰ I del 3, Socialt ansvar, i Möbelfaktas kravspecifikation är anti-korruptionsarbete en rekommendation och inte ett skallkrav.

Vad innebär det att arbeta systematiskt med Socialt ansvar?

Möbelfaktas krav på Socialt ansvar ska följas där möbeln och de ingående delarna och materialen¹¹ tillverkas. Därför behöver möbelföretaget arbeta systematiskt med frågorna inom den egna verksamheten och i sin leverantörskedja. Ett systematiskt arbete omfattar bland annat ett policyåtagande från högsta ledningen, en riskanalys med tillhörande handlingsplan samt tydliga processer och rutiner för att genomföra och följa upp arbetet. I kommande avsnitt beskrivs de steg som ett systematiskt arbete med socialt ansvar innehåller, uppdelat på egen verksamhet och i leverantörskedjan.

Inom den egna verksamheten

Merparten av Möbelfaktas krav på Socialt ansvar del 3.3 omfattas av svensk och internationell lag. Efterlevnad av lagstiftningen är inte självklar. Regelbundet uppdagas brott mot exempelvis diskriminerings- och arbetsmiljölagsstiftning. Branschen behöver därför arbeta aktivt för att säkerställa att lagstiftningen följs.

Steg 1 är att se till att det som kraven omfattar finns med i den interna styrningen, t.ex. i policyer, riktlinjer och rutiner. Alla krav behöver inte finnas på ett och samma ställe, utan kan finnas i t.ex. personalpolicy, miljöpolicy eller arbetsmiljöpolicy. Det är företagets ansvar att se till att alla områden i Möbelfaktas sociala krav omhändertas genom den interna styrningen. Intern kommunikation och utbildning av medarbetarna är en förutsättning för att riktlinjerna ska ha verkan inom företagen.

Steg 2 är att ta reda på om uppsatta policys, riktlinjer och rutiner följs inom företaget. Detta görs förslagsvis genom en intern revision, eller annan form av systematisk och regelbunden utvärdering. Utvärderingen ska göras minst en gång per år och dokumenteras på lämpligt sätt. System för att medarbetarna ska kunna rapportera in avsteg från riktlinjerna, klagomålsmekanism eller Whistle Blower-funktion, bör finnas.

Steg 3 är att genomföra förbättringar, om resultatet i steg 2 visar att det behövs. Förbättringsarbetet tar olika lång tid beroende på vad som ska göras. Det viktigaste är att det sker enligt en framtagen plan och att det dokumenteras.

Att ha ett utvecklat ledningssystem förenklar arbetet. Kollektivavtalsanslutning tydliggör och hjälper till att säkerställa att kraven följs.

Fakta om ledningssystem inom socialt ansvar, miljö och arbetsmiljö

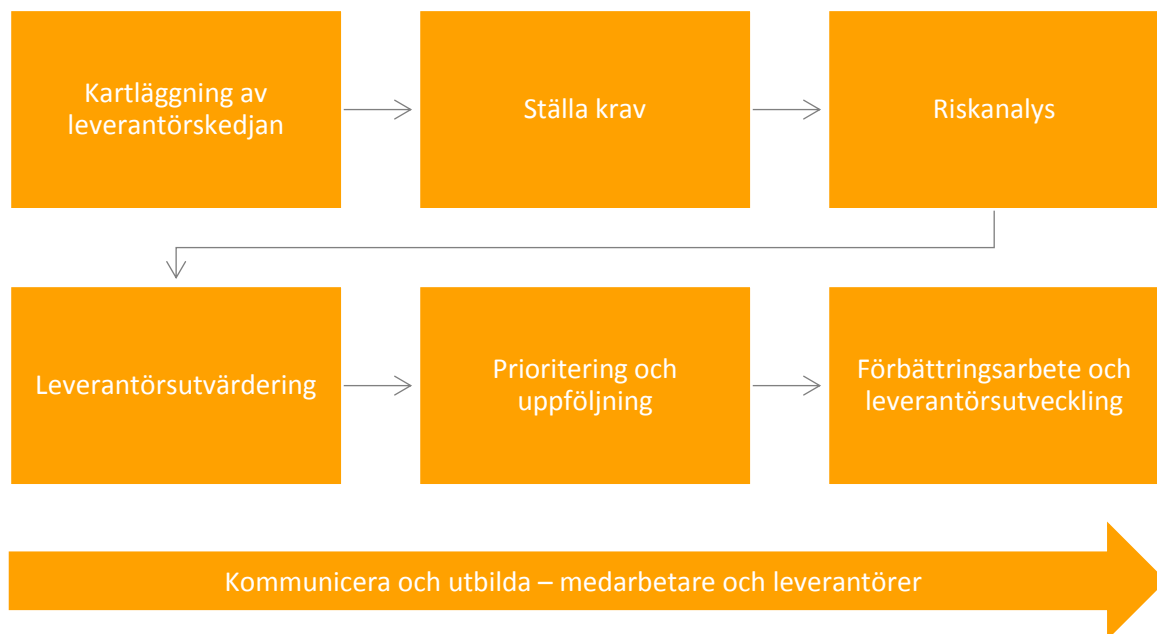
Det finns certifieringar som visar att ett företag har alla eller vissa av Möbelfaktas krav på Socialt ansvar på plats. SA8000 är en heltäckande standard inom socialt ansvar, som dock är ovanlig i de nordiska länderna. Inom miljöområdet finns t.ex. ISO 14001 och inom arbetsmiljöområdet finns t.ex. OHSAS 18001.

¹¹ Standardiserade detaljer som skruvar, brickor, häftklamrar, tassar m.m. är undantagna.

I leverantörskedjan

Det kan vara så att de största riskerna inom området socialt ansvar återfinns i företagets leverantörskedja. Inom möbelbranschen återfinns många olika typer av leverantörskedjor, där möbelföretaget som märker möbeln kan vara tillverkare av möbeln och/eller dess delar alternativt köper in hela eller merparten av möbeln från andra tillverkare. I vissa fall kan agenter/importörer finnas mellan företaget och den faktiska tillverkningen. Observera att Möbelfaktas krav gäller där möbeln samt ingående delar och/eller material tillverkas.

Möbelfakta kräver ett systematiskt arbete med hållbarhet i leverantörskedjan. Nyckeln till detta är en **gedigen riskanalys**, där **potentiella risker** för brott mot mänskliga rättigheter och arbetsrätt, **negativ miljöpåverkan** och **bristande affärsetik** identifieras. Riskerna ska sedan hanteras med syfte att förhindra negativ påverkan. Eventuell negativ påverkan som upptäcks ska åtgärdas och gottgöras.

Möbelfakta kräver att möbelföretaget ska ha ett systematiskt arbete med socialt ansvar. Rutiner och tydlig ansvarsfördelning ska finnas och dokumentation ska kunna redovisas. Nedanstående modell är ett exempel på arbetsföljd. Exakt hur arbetet bör vara utformat beror på hur företagets leverantörskedja ser ut. För kravformuleringar se "Möbelfaktas kravspecifikation".

Vilka delar av möbeln och leverantörskedjan omfattas?

Möbelfaktas krav gäller där möbeln samt ingående delar och material tillverkas eller framställs. En förtydligande lista återfinns på www.mobelfakta.se. Undantag gäller för standardiserade detaljer som skruvar, brickor, häftklamrar, tasslar m.m. Möbelfakta uppmuntrar dock att företagen ställer krav, riskbedömer och följer upp även dessa leverantörer.

Kartläggning av leverantörskedjan

En förutsättning för att möbelföretaget ska veta att möbeln och de ingående delarna är framställda under goda förhållanden är att kunskap finns om vem som tillverkar vad, och var tillverkningen sker. Möbelföretaget behöver kartlägga vilka de tillverkande företagen är (företagsnamn, adress, kontaktuppgifter) och även ta reda på vilka delar av tillverkningen som faktiskt sker på angiven plats. Exempel på frågor att ställa sig: Varifrån kommer ingående delar? Är det kanske endast viss montering som sker på anläggningen? Finns underleverantörer eller hemarbetare som utför vissa moment? I de fall underleverantörer inte vill lämna ut information om sin eller sina underleverantörers tillverkning uppmanas möbelföretaget att kontakta Möbelfakta för diskussion kring sekretess¹².

Ställa krav

Möbelföretaget ska ställa krav motsvarande innehållet i del 3, Socialt ansvar, i Möbelfaktas kravspecifikation och se till att kraven når ned till den faktiska tillverkningen. Därför behöver kraven på eventuella avtalspartner formuleras på så sätt att de omfattar även tillverkning av möbelns ingående delar och material. Skriftlig dokumentation på att krav ställts, och accepterats av tillverkaren, ska finnas. Det är viktigt att även ställa krav på att leverantören ska informera om tillverkningen flyttas eller läggs ut på underleverantör.

De sociala kraven bör inkluderas i de affärsmässiga avtal som tecknas med leverantören. Kraven kan vara inarbetade i en "Uppförandekod för leverantörer" eller motsvarande som möbelföretaget hänvisar till. Ett annat alternativ är att använda Möbelfaktas underleverantörsintyg "Möbelfakta – SA Intyg leverantör" som leverantören, och tillverkaren i de fall dessa inte är samma företag, ska signera.

Riskanalys

När bilden är tydlig över vilken tillverkning som sker på vilken plats är det dags att göra en riskanalys. Syftet med analysen är att komma fram till var riskerna för avvikelser mot kraven är störst. Exakt hur riskanalysen bör utföras beror på hur leverantörskedjan ser ut. Riskanalysen behöver göras om när förändringar görs, t.ex. att en ny verksamhet eller leverantör tas in eller om större förändringar i verksamheten sker internt eller hos leverantören/tillverkaren.

För företag som bedömer hela sin leverantörskedja kan affärsmässiga parametrar behöva användas i riskanalysen. Möbelfakta kräver dock att möbeln och dess ingående delar och material ska vara riskbedömda, se lista på www.mobelfakta.se.

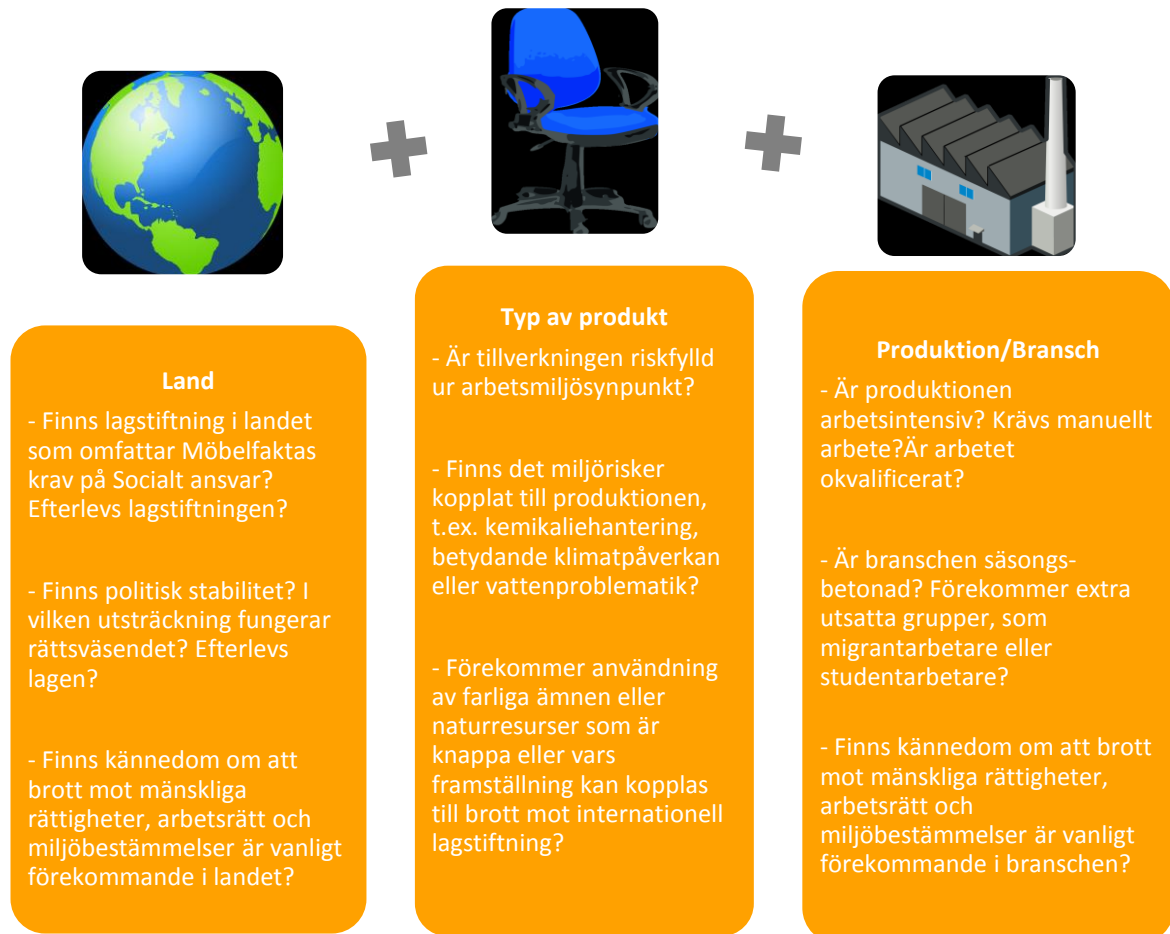
Riskanalysen ska dokumenteras så att det är tydligt hur möbelföretaget har resonerat, och så att risken kan justeras i samband med förändringar i leverantörskedjan. Att göra en enkel mall/tabell, i vilken man gör tydligt hur man bedömer respektive leverantör, kan vara ett verktyg för att säkerställa en konsekvent bedömning. Exempel på mall finns på www.mobelfakta.se.

---

¹² T.ex. kan sekretessavtal tecknas mellan Möbelfakta och leverantör där leverantören påvisar efterlevnad av de sociala kraven direkt till Möbelfakta.

Förutsättningar för en lyckad riskanalys:

I grunden är riskanalysen ett verktyg för att lära känna sin leverantörskedja baserat på var leverantören befinner sig, vad som tillverkas och hur detta sker. Tre grundparametrar bör ingå i riskanalysen, se bild nedan, men fler kan vara relevanta att inkludera.

Möbelföretaget behöver skaffa sig kunskap om vilka eventuella riskmoment som finns kopplat till produktionsprocess eller bransch, om vilka material som eventuellt kan medföra risker (beroende på exempelvis ursprung eller fara att hantera) och om situationen i tillverkningslandet, i vissa fall även den specifika regionen. **Faktisk kunskap är alltså en förutsättning för riskanalysen.** Information kan inhämtas exempelvis från statliga myndigheter, ideella organisationer och/eller expertgrupper inom miljö och mänskliga rättigheter, se förslag på länkar i rutan nedan.

Föreslagna länkar för informationsinhämtning:

- International Trade Union Confederation (ITUC) – översiktlig riskkarta samt mer djupgående landrapporter om arbetsvillkor och mänskliga rättigheter
<http://survey.ituc-csi.org/?lang=en>
- Business Social Compliance Initiatives (BSCI) landrisklista
<http://www.bsci-intl.org/resource/countries-risk-classification>
- CSR-kompassen
<http://offentlig.csr-kompassen.se/>
- UD:s rapporter om landrisker och mänskliga rättigheter
<http://www.manskligarattigheter.se/sv/manskliga-rattigheter-i-varlden/ud-s-rapporter-om->

[mänskliga-rättigheter](#)

- Human Rights Watch – rapporter om hur mänskliga rättigheter efterlevs
<https://www.hrw.org/>
- Transparency international – rapporter och bedömningar på landnivå över förekomst av corruption
<http://www.transparency.org/country/>
- Swedwatch
<http://www.swedwatch.org/sv/rapporter>
- US Department of States landrapporter om landrisker och mänskliga rättigheter
<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/>
- International Labour Organization:s (ILO:s) hemsida
<http://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>

Efter att man på ett systematiskt sätt har analyserat risken för eventuella avvikelser är ett lämpligt andra steg att göra en bedömning av leverantörens eget systematiska arbete, se beskrivning i nästa stycke.

Om det visar sig att leverantören har ett gott systematiskt arbete på plats så kan detta medföra att risken, totalt sett, sänks. Då kan den samlade riskbedömningen bli att risken är låg, trots att den initiala bedömningen såg annorlunda ut. Observera att analys kopplad till land, produkt och produktion/bransch behövs, även om leverantören har ett gott systematiskt arbete.

Leverantörsutvärdering

Leverantörsutvärderingen kan ses som ett andra steg i bedömningen av risker för avvikelser mot ställda krav. Att leverantören och/eller tillverkaren har ett eget systematiskt arbete med hållbarhet inom sin egen verksamhet och i sin leverantörskedja, kan innebära att de risker som Möbelföretaget identifierat kopplat till tillverkningen av möbeln och dess ingående delar och material redan hanteras.

För att kunna utvärdera leverantören/tillverkaren behöver Möbelföretaget kunskap om vad som ska utvärderas och hur. Rutiner ska finnas på plats för detta. Utvärderingen kan till exempel bestå av ett enkelt frågeformulär där leverantören ombes beskriva hur de arbetar med hållbarhet, om de varit med om revisioner och om rapporter i så fall finns, om de har relevanta tredjepartscertifieringar, om de i sin tur ställer krav på underleverantörer etc.

Om leverantören kan styrka att ett systematiskt arbete med socialt ansvar bedrivs, inom den egna verksamheten och gentemot leverantörerna, minskar risken för avvikelser. Likaså om det finns en fackförening och kollektivavtal. En tydlig högsäsong för produkten, migrantarbetare, studentarbetare och/eller personal som inte är anställd direkt av leverantören gör däremot att riskerna ökar.

Möbelfakta erbjuder en enklare lista med frågor för initial leverantörsutvärdering "Möbelfakta Initial assessment of suppliers" som kan ligga till grund för en första kontroll. Efter leverantörsutvärderingen kan riskanalysen justeras, vilket i sin tur påverkar nästa steg i arbetet "Prioritering och uppföljning".

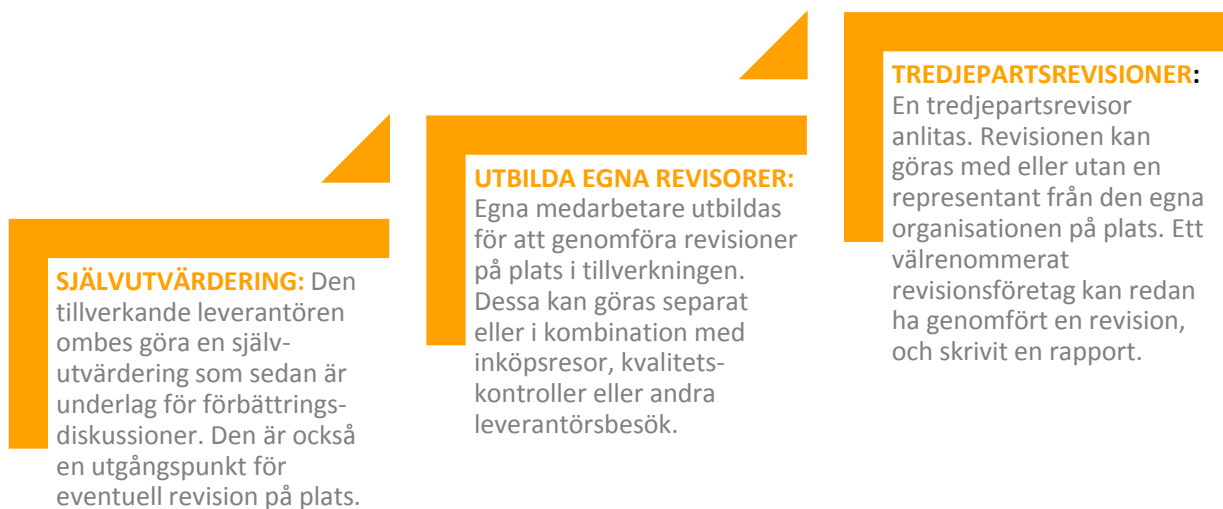

Prioritering och uppföljning

Risakanalysen och leverantörsutvärderingen ligger till grund för prioritering av uppföljningsarbetet. Där riskanalys och/eller leverantörsutvärdering pekar på låg risk¹³ för avvikelser gentemot de sociala kraven behöver inte uppföljning prioriteras.

Om risken inte bedöms vara låg måste möbelföretaget genomföra uppföljning för att få reda på mer om den faktiska situationen.

Uppföljningen kan genomföras på olika sätt, via självutvärdering, egna revisorer och tredjepartsrevision, se figur nästa sida. Det kan också vara så att ett välrenommerat revisionsföretag redan har genomfört en revision, och skrivit en rapport, vilken Möbelföretaget kan ta del av. Den ena aktiviteten utesluter inte den andra, utan de kompletterar snarare varandra.

Revisioner är både ett sätt att identifiera avvikelser från Möbelfaktas krav på Socialt ansvar och ett sätt att fördjupa samarbetet med leverantören. Det är också ett bra tillfälle att höja kunskapen om frågorna hos fabriksledning, lokala agenter och representanter från grossist- och säljbolag.

När krav motsvarande Möbelfaktas krav på Socialt ansvar ska följas upp fullt ut behöver en revision på plats genomföras av en revisor med rätt kompetens. Revisorn behöver ha erfarenhet av sociala revisioner, god kunskap om det aktuella landets lagstiftning samt förmåga att tala det lokala språket, eftersom arbetarintervjuer och dokumentgranskning är viktiga delar av en full revision.

En tredjepartsrevision ger trovärdighet till arbetet. För att den märkta möbeln ska leva upp till kraven i möbelfakta ska möbelföretaget ha en plan för när tredjepartsrevisioner ska genomföras och i vilken utsträckning¹⁴. Riskanalysen är utgångspunkt för planen, och avgör hur omfattande planen behöver vara.

För att visa att kunskap finns om den faktiska situationen i tillverkningen ska möbelföretaget kunna visa upp minst en revisionsrapport¹⁵. Revisionen behöver inte vara genomförd specifikt på uppdrag åt möbelföretaget, men ska vara utförd av en tredjepartsrevisor med den kompetens som beskrivs ovan. I de fall avvikelser hittats ska en åtgärdsplan ingå i rapporten.

¹³ T.ex. att verksamhet endast bedrivs i ett s.k. lågriskland eller att produktionen omfattas av certifieringarna SA8000 och ISO14001.

¹⁴ D.v.s. i de fall riskanalys och/eller leverantörsutvärdering inte pekar på låg risk för avvikelser gentemot de sociala kraven.

¹⁵ D.v.s. i de fall riskanalys och/eller leverantörsutvärdering inte pekar på låg risk för avvikelser gentemot de sociala kraven.

Förbättringsarbete och leverantörsutveckling

Om avvikelser hittats vid revisionen tar det viktiga förbättringsarbetet vid. Leverantören ombeds ta fram en åtgärdsplan som innehåller avvikelserna, orsaksanalys, ansvarig person och tidplan. Det bör också finnas en beskrivning av *hur* avvikelsen ska åtgärdas. Avvikelserna som är av systematisk karaktär, det vill säga har uppstått på grund av att det saknas rutiner är extra viktiga att fokusera på.

Ledorden i arbetet är *samarbete* och *förbättring*. En god relation till leverantörerna är en viktig förutsättning. Målet är att leverantörerna ska våga berätta om eventuella problem, och samtidigt tala om hur de avser att förbättra situationen.

Det inköpande företaget behöver även analysera sitt eget sätt att genomföra inköpen och utvärdera ifall det egna agerandet försvårar för leverantören att följa ställda krav. Exempel på frågor att ställa sig är: Hur ser tidplan och orderläggning ut? Förekommer sena ändringar?

Det gäller att motivera leverantören så att en vilja att arbeta med verkliga förbättringar skapas. Ett exempel är att lyfta fram de affärsmässiga vinsterna med att ta socialt och miljömässigt ansvar, i form av direkta minskade kostnader, nöjdare medarbetare som presterar bättre och minimerad risk på kort och lång sikt.

Kommunicera och utbilda

För att förbättringar ska kunna ske kan det även krävas att det inköpande företaget aktivt arbetar för att öka leverantörens kunskap och möjlighet att förändra verksamheten. Vilken hjälp och stöd som är mest lämplig beror på relationen mellan köpare och säljare, men stöd kan ges i form av utbildning, hjälp med utveckling av ledningssystem med mera.

Det är också viktigt att möbelföretaget utbildar de egna medarbetare som i sitt arbete berörs av det som Socialt ansvar i Möbelfaktas kravspecifikation omfattar. Det handlar om medarbetare inom inköp, kommunikation, kvalitet, logistik etc.

Exempel på arbetsgång¹⁶

Möbelföretaget, som är verksamt i Sverige monterar själva möbeln på plats i sin egen produktion. Möbeln består bland annat av textil, förkromade metalledar och trä. Delarna till möbeln tillverkas i Finland, Bangladesh, Kina och Vietnam. Krav motsvarande socialt ansvar i Möbelfaktas kravspecifikation är ställda skriftligen.

Riskanalys: Möbeln innehåller delar vars tillverkning är riskfylld ur arbetsmiljö- och miljösynpunkt, eftersom farliga ämnen troligtvis används i produktionen. Tre av länderna i leverantörskedjan kan inte bedömas ha låg risk. Arbetsmomenten i leverantörskedjan bedöms som relativt okvalificerade, vilket ökar risken för att Möbelfaktas krav på Socialt ansvar inte följs.

Leverantörsutvärdering (kan sänka riskerna): Möbelföretaget gör en leverantörsutvärdering genom att ställa ett antal kontrollfrågor till sina leverantörer. Leverantör A i Vietnam är certifierad enligt SA8000 och ISO14001. Leverantör B i Kina verkar inte arbeta systematiskt med socialt ansvar. Däremot har de en aktuell rapport från en revision genomförd av ett seriöst revisionsföretag. Leverantör C i Bangladesh arbetar inte systematiskt med socialt ansvar och ingen information finns om situationen avseende mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, arbetsmiljö och miljö i produktionen.

Prioritering och uppföljning: Möbelföretaget prioriterar leverantör B och C för vidare uppföljning. De ber att få se revisionsrapporten för leverantör B och följer sedan upp att de avvikelser som hittades åtgärdas. Vid ett besök hos leverantör C inleder möbelföretaget samtalet kring socialt ansvar och gör en enkel kontroll med hjälp av Möbelfaktas checklista. Därefter anlitas en tredjepartsrevisor som genomför en revision. En representant för möbelföretaget är på plats under revisionen.

Förbättringsarbete och utveckling: Efter revisionen kommer man överens om vad som eventuellt behöver förbättras och diskuterar hur möbelföretaget kan underlätta för leverantören att genomföra åtgärderna.

¹⁶ Exemplet är förenklat och ska inte ses som ett facit för arbetet som helhet.

Möbelfakta erbjuder stöd

Som stöd i arbetet med socialt ansvar finns följande:

- **Möbelfaktas "Guide Socialt ansvar"**
- **Möbelfaktas utbildningar**
- **Risکاناليس, inkl. landrisکاناليس**
Se länktips under avsnittet *Risکاناليس* i denna guide.
- **Risکاناليس, exempelmall**
Se exempel på mall för risکاناليس av möbelen och dess ingående delar och material.
- **Möbelfaktas "Underleverantörsintyg Social ansvar"**
Detta dokument kan användas för de företag som inte ställer egna krav på leverantörerna motsvarande Socialt ansvar i Möbelfaktas kravspecifikation.
- **Möbelfaktas Deklarering / Möbelfaktas Kravspecifikation**
Frågorna kan användas som självutvärderingsformulär för agenter och grossister.
- **Frågor för initial leverantörsutvärdering "Möbelfakta Initial assessment of suppliers"**
- **Checklista Socialt ansvar "Basic social compliance checklist Möbelfakta"**
En enklare checklista som möbelföretaget kan använda vid egna leverantörsbesök.

Ni återfinner ovanstående på Möbelfaktas hemsida: www.mobelfakta.se/socialt_ansvar

Om du som möbelföretag har frågor kring Socialt ansvar är du välkommen att kontakta Möbelfakta, se kontaktuppgifter på hemsidan.